

Srpsko hemijsko društvo
Serbian Chemical Society

Sekcija za hemiju i zaštitu životne sredine
Chemistry and Environmental Protection Division

6. simpozijum
Hemija i zaštita
životne sredine
EnviroChem 2013

sa međunarodnim učešćem

6th Symposium
Chemistry and Environmental
Protection EnviroChem 2013
with international participation

KNJIGA IZVODA
BOOK OF ABSTRACTS

Vršac, Srbija
21 - 24. maj 2013.

Naslov

Title

KNJIGA IZVODA

6. simpozijum Hemija i zaštita životne sredine

BOOK OF ABSTRACTS

6th Symposium Chemistry and Environmental Protection

Izdavač

Publisher

Srpsko hemijsko društvo

Karnegijeva 4/III, Beograd, Srbija

The Serbian chemical society

Karnegijeva 4/III, Beograd, Srbija

Za izdavača

For the publisher

Živoslav Tešić, predsednik Društva

Živoslav Tešić, president of the Society

Urednici

Editors

Ivan Gržetić, Bojan Radak, Vladimir P. Beškosi

Tehnički urednik

Technical assistance

Dubravka Milovanović

Prelom i priprema

Design and prepress

Atelje, Beograd

www.atelje.rs

Štampa

Printed by

Dosije studio, Beograd

www.dosije.rs

Tiraž

Circulation

200 primeraka

200 copies

ISBN

978-86-7132-052-8

©copyright by SHD

This publication was prepared within the TEMPUS project "Modernisation of Post-Graduated Studies in Chemistry and Chemistry Related Programmes" (www.tempus-mchem.ac.rs) funded with support from the European Commission.

This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ODBORI

COMMITTEES

POČASNI ODBOR

HONORARY COMMITTEE

Dragan Veselinović
Petar Pfenđt
Nada Miljević
Mirjana Vojinović Miloradov
Dragan Marković

NAUČNI ODBOR

SCIENTIFIC COMMITTEE

Ivan Gržetić, predsednik
Ivana Ivančev-Tumbas, potpredsednik
Marko Anđelković
Tatjana Anđelković
Mališa Antić
Milan D. Antonijević
Vladimir P. Beškoski
Ilija Brčeski
Olga Cvetković
Božo Dalmacija
Dragana Đorđević
Branimir Jovančičević
Mila Laušević
Dragan Manojlović
Zoran Matović
Olivera Novitović
Srđan Petrović
Aleksandar Popović
Bojan Radak
Goran Roglić
Biljana Škrbić
Mirjana Tasić
Maja Turk-Sekulić
Ljubiša Ignjatović
Anatoly K. Golovko

ORGANIZACIONI ODBOR

ORGANIZING COMMITTEE

Bojan Radak, predsednik
Vladimir P. Beškoski, potpredsednik
Dubravka Milovanović, izvršni sekretar
Milan D. Antonijević
Anka Cvetković
Snežana Dragović
Dragana Đorđević
Milena Jovašević Stojanović
Miodrag Lazić
Valentina Mart
Snežana Matić-Besarabić
Antonije Onjia
Pavle Pavlović
Srđan Petrović
Ivanka Popović
Jelena Radonić
Jasminka Randelović
Zoran Todorović
Amalija Tripković
Maja Turk-Sekulić
Vlada Veljković
Branka Žarković
Aleksandra Žujić
Svetlana Radojković
Nikola Oluić
Srđan Miletić
Sandra Petković
Ljubiša Ignjatović
Tatjana Šolević Knudsen

IZVRŠNI ODBOR

EXECUTIVE COMMITTEE

Bojan Radak
Vladimir P. Beškoski
Dubravka Milovanović
Maja Turk-Sekulić
Ljubiša Ignjatović
Jelena Radonić

Acute toxicity of petroleum benzene

Yordanka Tasheva, Yana Koleva

Persistence, bioaccumulation and toxicity of petroleum benzene

Yordanka Tasheva, Yana Koleva

Possible hepatotoxic action of petroleum benzene

Yana Koleva, Yordanka Tasheva

Određivanje humanih, životinjskih i biljnih sterola i hormona u rečnim sedimentima

Determination of human, animal and plant sterols and hormones in river sediments

Ivana Matić, Svetlana Grujić, Nikolina Antić, Zorica Jauković, Vesna Furtula, Mila D. Laušević

Određivanje anizomicina u životinjskim tkivima

Determination of anisomycin in animal tissues

Ljiljana Tolić, Nikolina Antić, Svetlana Grujić, Goran Bačić, Mila D. Laušević

Greenhouse gas emissions modeling using artificial neural networks approach

Davor Antanasijević, Mirjana Ristić, Aleksandra A. Perić-Grujić, Viktor Pocajt

Primena jonske hromatografije za određivanje fluora u uglju posle sagorevanja u kiseoničnoj bombi

Application of ion chromatography for fluorine determination in coal after oxygen bomb combustion

Ivana Sredović Ignjatović, Antonije Onjia, Ljubiša Ignjatović, Ljubinka Rajaković

Ispitivanje sadržaja Pb, Cd i Cr u prstenovima prirasta platana (*Platanus acerifolia* Ait.)

*Determination of Pb, Cd and Cr in plane (*Platanus acerifolia* Ait.) tree-rings*

Dragan M. Marković, Ivana R. Milošević, Goran Roglič, Dragan Manojlović

Akumulacija Cu, Ni i Zn u prstenovima prirasta platana (*Platanus acerifolia* Ait.)

*Accumulation of Cu, Ni and Zn in plane (*Platanus acerifolia* Ait.) tree-rings*

Ivana R. Milošević, Dragan M. Marković, Goran Roglič, Dragan Manojlović

Geološke i geohemijske karakteristike sedimentnih stena Kremanskog basena (Srbija)

Geological and geochemical characteristics of Kremna basin sedimentary rocks (Serbia)

Tamara Perunović, Vladimir Simić, Milica Kašanin-Grubin, Aleksandra Šajnović, Branimir Jovančević,

Ilija Brčeski

Odras pritiska sa kopnenih površina na geohemijska svojstva vode karstnog vrela

Repercussion of the pressure from the surface area to the geochemical properties of water of karst spring

Neda Dević, Stanka Filipović

Validacija imunoenzimskih testova za detekciju aflatoksina prisutnih u hrani

Validation of immunoenzymatic tests for the detection of aflatoxin present in food

Irena M. Kirilov, Gordana M. Đokić, Saša Z. Popov

Heterogena fotokatalitička razgradnja alprazolama

Photocatalytic degradation of alprazolam

Nina Finčur, Biljana Abramović

Association of modified humic acids from peat with organic toxic substances

Elizaveta V. Maltseva, Natalya V. Yudina

Sorpciono ponašanje hidrofobnih organskih jedinjenja na organskoj materiji sedimenta

Sorption behaviour of hydrophobic organic compounds onto sediment organic matter

Marijana Kragulj, Jelena Tričković, Anita Leovac, Ivana Ivančev-Tumbas, Božo Dalmacija

Persistentna organska jedinjenja u sedimentu reke Tise

Persistent organic pollutants in river Tisza sediments, Serbia

Snežana Štrbac, Sonja Ivković, Mira Pucarević, Nebojša Vasić, Milica Kašanin-Grubin, Isidora Kecojević

6. simpozijum Hemija i zaštita životne sredine
6th Symposium Chemistry and Environmental Protection

POSTER PREZENTACIJE
Sekcija 1

POSTER PRESENTATIONS
Section 1

Određivanje anizomicina u životinjskim tkivima

Determination of anisomycin in animal tissues

Ljiljana Tolić¹, Nikolina Antić¹, Svetlana Grujić¹,
Goran Bačić², Mila D. Laušević¹

¹Tehnološko-metalurški fakultet, Univerzitet u Beogradu, Karnegijeva 4, Beograd (ndujakovic@tmf.bg.ac.rs)

²Fakultet za fizičku hemiju, Univerzitet u Beogradu, Studentski trg 12-16, Beograd

Anizomicin je antibiotik izolovan iz bakterijske vrste *Streptomyces griseolus* za koji je nekoliko studija pokazalo da je citotoksičan prema ćelijama malignog tumora, tj. da može suzbiti njihov rast [1]. Cilj ovog rada bio je razvoj i optimizacija metode ekstrakcije ovog antibiotika iz životinjskih tkiva, kao što su srce i jetra. Ispitivani su različiti rastvarači za ekstrakciju, kao i metode prečišćavanja dobijenog ekstrakta. Ekstrakt je analiziran metodom tečne hromatografije sa tandem masenom spektrometrijom (LC-MS/MS, engl. liquid chromatography-tandem mass spectrometry).

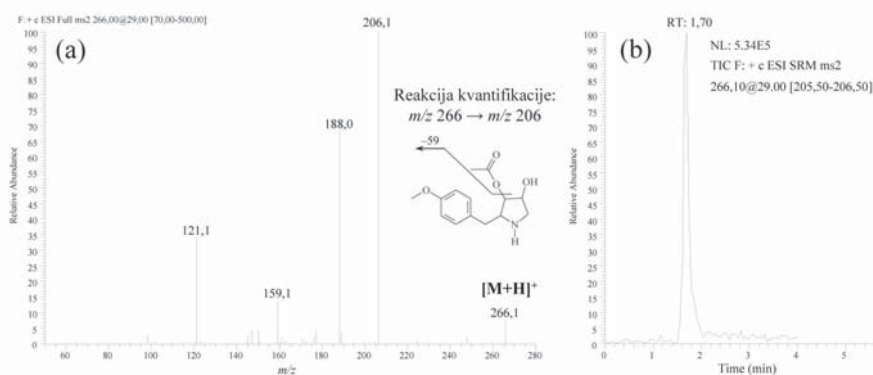
Kao rastvarači za ekstrakciju anizomicina iz tkiva ispitivani su metanol i acetonitril. S obzirom na to da antibiotici strukturno slični anizomicinu pokazuju afinitet prema proteinima, posebna pažnja je posvećena deproteinizaciji u cilju povećanja ekstrakcije analita iz matrice, što se postiže upotrebom trihlorsirćetne kiseline (TCA, engl. trichloroacetic acid) [2]. Dodatni problem prilikom ekstrakcije iz tkiva kao kompleksne matrice predstavlja masnoća, koja se može ukloniti upotrebom heksana [3].

U optimizovanoj metodi ekstrakcije na prethodno homogenizovan uzorak tkiva dodat je metanol i vršena je sonikacija 30 min. Uzorak je zatim centrifugiran i odvojen je supernatant. Postupak ekstrakcije metanolom je ponovljen, a dobijeni supernatanti su spojeni i preneti u levak za razdvajanje, gde je dodat heksan radi odmašćivanja. Nakon razdvajanja faza, odliven je donji sloj metanola i uparen do suva u struji azota u vodenom kupatilu na 30 °C. Ostatak je suspendovan u 5% rastvoru TCA. Dobijeni ekstrakt je potrebno prečistiti, a prisutan anizomicin izolovati i koncentrovati, za šta se koristi metoda ekstrakcije na čvrstoj fazi (SPE, engl. solid-phase extraction). Dobijeni uzorak je nanošen na OASIS HLB (HLB, engl. hydrophilic-lipophilic balance) SPE kolonu, prethodno kondicioniranu metanolom i dejonizovanom vodom. Po nanošenju uzorka, kolona je sušena na vakuumu oko 10 min. i eluirana sa metanolom. Eluat je uparen do suva u struji azota u vodenom kupatilu na 30 °C, a zatim rekonstituisan sa 1 ml metanola. Dobijen ekstrakt je propušten kroz filter veličine pora 0,45 µm i analiziran.

Za razvijenu i optimizovanu metodu dobijeni su visoki prinosi, u opsegu 73–114% (za tkivo srca) i 81–104% (za tkivo jetre). Za kvantitativno određivanje korišćeni su standardi koji odgovaraju matrici uzorka. Naime, utvrđeno je da matrica uzorka umanjuje jonizaciju analita za 53–78%, zbog čega je potrebno

koristiti odgovarajuće standarde koji se pripremaju za svaku vrstu tkiva dodatkom određene zapremine standardnog rastvora anizomicina u krajnji ekstrakt dobijen nakon SPE procedure.

Za LC-MS analizu korišćen je Surveyor LC sistem (Thermo Fisher Scientific, SAD) i Zorbax Eclipse® XDB-C18 kolona (Agilent Technologies, SAD), dimenzija 4,6 mm x 75 mm x 3,5 µm. Mobilna faza sastojala se od metanola, dejonizovane vode i 10% sirćetne kiseline. Maseni spektri dobijeni su korišćenjem LCQ Advantage (Thermo Fisher Scientific) jonskog trapa, kao masenog spektrometra uz elektrosprej jonizacionu tehniku. Za kvantifikaciju i potvrdu prisustva anizomicina odabrane su reakcije fragmentacije protonovanog molekula analita u najintenzivnije fragmentne jone (slika 1).

Slika 1. (a) MS/MS spektar anizomicina sa reakcijom odabranom za kvantifikaciju; (b) hromatogram odabrane reakcije kvantifikacije anizomicina.

Granica detekcije metode, izračunata kao koncentracija pri kojoj je vrednost odnosa signala i šuma 3:1, iznosi 1,5 ng g⁻¹, a granica kvantitativnog određivanja, koja odgovara koncentraciji pri kojoj je vrednost odnosa signala i šuma 10:1, iznosi 5,0 ng g⁻¹. Dobijeni parametri pokazuju da je razvijena metoda osetljiva i pouzdana za određivanje tragova anizomicina u tkivu.

Zahvalnica

Ovaj rad je finansiralo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (broj projekta ON 172007).

Literatura

1. Yang, H., Choi, H. J., Park, S. H., Kim, J. S., Moon, Y., *Biochem. Pharmacol.* 78 (2009) 1205-1213.
2. Zhu, W., Yang, J., Wei, W., Liu, Y., Zhang, S., *J. Chromatogr. A* 1207 (2008) 29-37.
3. Tang, Y. Y., Lu, H. F., Lin, H. Y., Shin, Y. C., Hwang, D. F., *Food Anal. Methods* 5 (2012) 1459-1468.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

CIP

54(048)
502/504(048)
577.1(048)
66(048)

СИМПОЗИЈУМ Хемија и заштита животне средине
са међународним учешћем (6 ; 2013 ; Вршац)

Knjiga izvoda = Book of Abstracts / 6.
simpozijum Hemija i zaštita životne sredine
sa međunarodnim učešćem, Vršac, Srbija,
21-24. maj 2013. = 6th Symposium Chemistry
and Environmental Protection with
International Participation ; [urednici,
editors Ivan Gržetić, Bojan Radak, Vladimir
Beškoski]. - Beograd : Srpsko hemijsko
društvo = Serbian Chemical Society, 2013
(Beograd : Dosije studio). - 421 str. :
ilustr. ; 24 cm

Tiraž 200. - Tekst na srp. i engl. jeziku. -
Registar.

ISBN 978-86-7132-052-8

a) Хемија - Апстракти b) Животна средина
- Заштита - Апстракти c) Биохемија -
Апстракти d) Биотехнологија - Апстракти
COBISS.SR-ID 198328844

Tempus

Prethodni skupovi iz oblasti hemije i zaštite životne sredine
Previous symposia on chemistry and environmental protection

- 1985 • I Jugoslovenski simpozijum, Beograd
- 1993 • II Jugoslovenski simpozijum, Vrnjačka Banja
- 1995 • I Regional Symposium, Vrnjačka Banja
- 1998 • III Jugoslovenski simpozijum, Vrnjačka Banja
- 2001 • IV Jugoslovenski simpozijum, Zrenjanin
- 2003 • II Regional Symposium, Kruševac
- 2008 • V Simpozijum, planina Tara

ISBN 978-86-7132-052-8

9 788671 320528 >